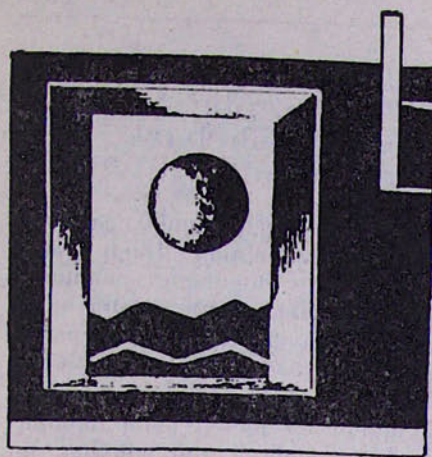




ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ

ԿՅԱՆՔ

ՆՈՐ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԿԱԹՈՒԿ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԵՎ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ
ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Միաբանական ոգու անհրաժեշտությունը եկեղեցիների միջև, եկեղեցական ժողովների կարևորությունը եկեղեցու միության համար. սրանք են՝ եղել այն կարևորագույն հարցերը, որոնք, այլ հարցերի թվում, քրեական են առնվել Վիեննայում երրորդ ոչ պաշտոնական խորհրդակցության ժամանակ, որը տեղի է ունեցել հոռմեական կաթոլիկ եկեղեցու և արևելյան ուղղափառ եկեղեցիների միջև: Մեկ շաբաթ տևած այս խորհրդակցությունը, որն ավարտվել է սույն թվականի սեպտեմբերի 5-ին Ավստրիայի մայրաքաղաքում, շարունակությունն է կազմել այն խորհրդակցությունների, որոնք տեղի էին ունեցել 1971 և 1973 թվականներին նույն քաղաքում կաթոլիկ և արևելյան ուղղափառ հինգ եկեղեցիների աստվածաբանների միջև:

Չնայած որ այս խորհրդակցությունները չեն ունեցել որևէ պաշտոնական բնույթ, սակայն զգալի չափով նպաստել են հարթելու աստվածաբանական այն տարակարծությունները, որոնք գոյություն ունեն Բաղլերոնի ժողովից ի վեր: Արդեն նշանակալից առաջադիմություններ են ձեռք բերվել քրիստոսաբանության, ինչպես նաև եկեղեցական ժողովների և եկեղեցու առանձնահատուկ կառուցվածքների հասկացողության վերաբերյալ:

Խորհրդակցության մասնակիցների կողմից միաձայնությամբ առաջարկվել է շարունակել սկսված դիալոգը: Նախատեսվում է 1977 թվականի աշնանը գումարել մի չորրորդ խորհրդակցություն, որն իր աշխատանքը պիտի կենտրոնացնի գլխավորապես Հռոմի Աթոռի գերագահության, պապական անսխալականության, ինչպես նաև Վատիկանի իրավասությանը ենթակա արեւելյան եկեղեցիների և մարդորսության հարցերի քննարկման վրա:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻՑ
ՄԵԿԸ ՀՐԱԺԱՐՎՈՒՄ Է ԵՆՍ-Ի
ԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

«Յոթերորդ օրվա մկրտչականների կոնֆերանս» անունը կրող եկեղեցին իր տարեկան ժողովի ընթացքում, որը տեղի է ունեցել վերջերս Հուսթոնում (Նյու-Յորքի նահանգ), որոշել է հրաժարվել ԵՆՍ-ի անդամությունից:

Ռոդ Այլենդի նահանգում 1671 թվականից ի վեր գործող այս փոքրիկ եկեղեցին, որը մկրտչական մյուս եկեղեցիներից զատորոշվում է իր շաբաթապահությամբ, անդամակցում էր ԵՆՍ-ին 1948 թվականին գումարված նրա առաջին համաժողովից ի վեր: Մի քանի տարի առաջ նա հրաժարվել

էր նաև Միացյալ Նահանգների եկեղեցիներին ազգային խորհրդից՝ չբաժանելով վերջինիս որդեգրած քաղաքականությունը ընկերային հարցերում:

ՕՐԹՈՂՈՔՍ ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՆԵՐԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՀՈՒՆԱՍՏԱՆՈՒՄ

Օրթոդոքս աստվածաբանական դպրոցների երկրորդ կոնգրեսը, որը տեղի է ունեցել սույն թվականի օգոստոսի 19—29-ը Աթենքի մոտ գտնվող Պենտելիի վանքի միջօրթոդոքս կենտրոնում, բնութագրվել է որպես աստվածաբանական բարձր մակարդակի մի հանդիպում: Հունաստանի, Ստամբուլի, Բուլղարիայի, Սովետական Միության, Ռումինիայի, Հարավսլավիայի, Ֆրանսիայի, Միացյալ Նահանգների աստվածաբանական հաստատություններից ուղարկված ավելի քան հարյուր օրթոդոքս աստվածաբաններ, ինչպես նաև զանազան եկեղեցական շրջանակներից եկած հայտնի անձնավորություններ և էկումենիկ դիտորդներ մասնակցել են վերոհիշյալ կոնգրեսին:

Այս երկրորդ կոնգրեսը (առաջինը տեղի է ունեցել 1931 թվականին), որի թեման է եղել «Եկեղեցու աստվածաբանությունը և նրա կիրառումը այսօր», կազմակերպվել է Աթենքի և Թեսալոնիկեի համալսարանների աստվածաբանական ֆակուլտետների կողմից՝ Հունաստանի օրթոդոքս եկեղեցու սուրբ Սիմոնի գործակցությամբ: Կոնգրեսում կարդացվել և քննարկվել են շուրջ հիսուն զեկուցումներ, որոնցում շոշափվել են երեք գլխավոր խնդիրներ. «Աստվածաբանությունը որպես եկեղեցու կյանքի և գիտակցության արտահայտություն», «Աստվածաբանությունը որպես եկեղեցու ներկայության արտահայտությունը աշխարհում», «Աստվածաբանությունը եկեղեցու կյանքի վերագործունքի մեջ»:

Քննարկումներն ի հայտ են բերել տեսականների ալլազանություն ժամանակակից օրթոդոքսության ծոցում, ինչը վերաբերում է աստվածաբանության նպատակներին և մեթոդներին: Բոլորն քանավե՛հ են առաջացել մասնակիցների միջև, մասնավորապես երբ քննության են առնվել հասարակության մեջ եկեղեցու առաքելության և տեղի, ինչպես նաև օրթոդոքս ափսոսանքի հետ առնչվող աստվածաբանական և կառնական կարգի մի շարք հարցեր:

Կոնգրեսը ցանկություն է արտահայտել, որ մի նոր համդիպում տեղի ունենա մոտ ապագայում՝ խորացնելու համար կապերն ու գործակցությունը աստվածաբանական տարբեր դպրոցների միջև:

ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԵՐԿԻՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԹՈՒԿԻԿՆԵՐԻ ԵՎ ԼՈՒԹԵՐԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Լուսերական համաշխարհային ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Կարլ Մաունցերսը Եվեդիայի Ուիսպա քաղաքում գումարված ֆեդերացիայի գործադիր կոմիտեի նիստին ներկայացրած իր զեկուցագրում նշել է, որ կաթոլիկների և լուսերականների միջև տեղի ունեցած երկխոսություններն սկսում են իրենց բարի պտուղները տալ: Հաստատելով այն փաստը, որ այսօր արդեն հնարավոր է մոտենալ քրիստոնյաների միության հարցերին ավելի ճկուն և բացամիտ կերպով, լուսերական եկեղեցու ղեկավարն ընդգծել է, որ երկրագնդի բնակչության մեծ մասում օրավոր բազմապատկվող անմարդկային և անարդար իրադարձությունները շեշտում են քրիստոնյաների կողմից վկայություն և ճշմարիտ ծառայություն հանդես բերելու անհրաժեշտությունը: Կարլ Մաունցն Գոթուհայնի վանքում է հաստատել, որ քրիստոնեական տարբեր եկեղեցիների միջև մշակվող հարաբերություններում մեծ առաջընթաց է արձանագրվել անցած տարի Նայրոբիում կայացած եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի համաժողովից հետո: «Այդ համաժողովը,— ավելացրել է նա,— նոր հեռանկարներ բաց արեց շինարար համագործակցության համար»: Եկեղեցիների միջև երկկողմանի հարաբերություններ զարգացնելու համար Լուսերական ֆեդերացիայի հատուկ կոմիտե ստեղծելու վերաբերյալ որոշ առաջարկություններ անելուց հետո, ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղարն ավելացրել է, որ կազմակերպության պատասխանատու անձինք այժմ հարց են տալիս միմյանց, թե ինչ ճանապարհով պետք է ընթանա լուսերականների համագործակցությունը մի կողմից ԵՀԽ-ի և էկումենիկ մյուս կազմակերպությունների, իսկ մյուս կողմից՝ ավետարանական շարժումների հետ:

ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ ՆԱԽԱՋԵՆՈՒՆԻԹՅՈՒՆ

Միջերկրականի ծովափնյա Տարսոն քաղաքն ամբողջ աշխարհին հայտնի է որպես հեթանոսաց առաքյալ տարսոնացի սուրբ Պողոսի օրրան: Հակառակ այն բազում իրադարձություններին, որոնք դարերի ընթացքում ցնցել ու ավերել էին այդ քաղաքը, նրանում սակայն մինչև օրս պահպան-

վել է մի բացառիկ հիշատակ՝ այն ջրհորը, որը գտնվում էր սուրբ Պողոսի հայրական տան պլանագարդ շենքի մոտակայքում: Առաքյալի պատմական մեծ դեմքն իր երիտասարդական տարիների միջավայրում վերապրեցնելու մտածումով, հռչակող եպիսկոպոսը՝ Ջմյունհայի սուրբ Պոլիկարպոսի Աթոռի փոխանորդը, 1969 թվականին այցելել է Տարսուն, որպեսզի թույլտվություն ստանա տեղական իշխանություններից՝ ձեռք բերելու սուրբ Պողոսի հայրական ջրհորին սահմանակից մի հողամաս և այնտեղ ստեղծելու մի կենտրոն՝ «Տարսունացի Պողոսի կենտրոն» անունով:

Այսօր, շնորհիվ ցույց տրված լայն օժանդակությունների, կենտրոնն արդեն կառուցման ընթացքի մեջ է. այն կլինի հսկայական մի շենք՝ Էկումենիկ ժողովների համար սահմանված իր ընդարձակ և շքեղ սրահներով, իր գրադարանով, բազմաթիվ գրասենյակներով, ցուցահանդեսների, կոնֆերանսների և համագումարների դահլիճներով ու կղաճա մեծ առաքյալի հիշատակին արժանի աղոթքի, ուսումնասիրությունների և Էկումենիկ պրոպագանդայի մի կենտրոն, որի դռները բաց կլինեն աշխարհի այն բոլոր գիտնականների և մասնագետների առջև, որոնք կցանկանան իրենց աշխատակցությունը բերել տարսունացի Պողոսի անձի և գործի ուսումնասիրությանը:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ ԽՈՐՀՐԴԻ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԷԱՄԱԺՈՂՈՎԸ ԵՎՐՈՊԱՅՈՒՄ

Սույն թվականի հոկտեմբերի 10—16 օրերին ԳՖՀ-ի հողորքական երիտասարդության ֆեդերացիայի նախաձեռնությամբ Հյուսիս-Օդեսկայդում (ԳՖՀ), Հեսենի և Նասաուի ավետարանական եկեղեցու երիտասարդական կենտրոնում տեղի է ունեցել Երիտասարդության Էկումենիկ խորհրդի ութերորդ համաժողովը: Համաժողովի աշխատանքներին մասնակցել են երիտասարդական կազմակերպությունների 80 ներկայացուցիչներ 19 եվրոպական երկրներից: Համաժողովի թեման է եղել «Քարոզությունը գործողության մեջ»: Համաժողովում հաղորդում է տրվել 1977 թվականի հունիսին Մոսկվայում կայանալիք համաշխարհային կոնֆերանսի նախապատրաստման մասին, կոնֆերանս, որի թեման է լինելու «Կրոնական գործիչները որպես կողմնակիցներ ժողովուրդների միջև կայուն խա-

ղաղության, զինաթափման և արդարացի փոխհարաբերությունների»: Համաժողովում որոշում ընդունվեց, որ վերոհիշյալ կոնֆերանսին իր մասնակցությունը բերի նաև Եվրոպայի Երիտասարդության Էկումենիկ խորհուրդը:

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՕՐԹՈՂՈՔԱԵՎ ԲԱՐԵԿԱՐԳԱԿԱՆ ԵԿԵԼԵՑԻՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Սույն թվականի հոկտեմբերի 20—24 օրերին Լենինգրադում տեղի է ունեցել օրթոդոքս և բարեկարգական եկեղեցիների ներկայացուցիչների խորհրդակցական հանդիպման հերթական երկրորդ փուլը: Խորհրդակցությանը մասնակցել են վերոհիշյալ երկու եկեղեցիները ներկայացնող 26 աստվածաբաններ Հունգարիայից, Միացյալ Նահանգներից, Սովետական Միությունից, Չեխոսլովակիայից, Ծվեյցարիայից, Ֆինլանդիայից, Շոտլանդիայից և Հարավսլավիայից:

Խորհրդակցության թեմաներն են եղել՝

ա) Սուրբ հաղորդության խորհուրդն ըստ օրթոդոքս և բարեկարգական եկեղեցիների ուսմունքի:

բ) Օրթոդոքս և բարեկարգական եկեղեցիների դիրքը քրիստոնեական ծառայության վերաբերյալ՝ ի բարօրություն հասարակության:

Վերոհիշյալ թեմաների շուրջ զեկուցումներ են կարդացել պրոֆ. Դևիդ Ուիլիսը, դոկտ. Յուզին Կարսոն Բլեյֆը (Միացյալ Նահանգներ), Միքայել եպիսկոպոսը, պրոֆ. Ջաքոլոտսկին (ՍՍՀՄ) և դոկտ. Տիբոր Բարտան (Հունգարիա):

Մտքերի փոխանակության ընթացքում խորհրդակցության մասնակիցների կողմից ճշտվել են շրջանակներն՝ այն մի քանի հարցերի, որոնք պահանջում են հետազոտում և մանրակրկիտ և խոր ուսումնասիրություն եղբայրական սիրո և անկեղծության մթնոլորտում:

ա) Ծիշտ նկարագրումը առաքելական հաջորդականության բնույթի, որ պահպանում են երկու կողմի եկեղեցիները, ըստ իրենց հայտարարության:

բ) Ձեռնադրյալ քահանաների պաշտոնավարության բնույթի ճիշտ որոշումը:

գ) Սուրբ հաղորդությանը ձեռք բերված շնորհների արտահայտման եղանակը, որը մատչելի լինի այսօրվա մարդու հասկացողությանը և բացահայտի հաղորդության ողջ կարևորությունը: